

BÖLÜM 13

GEBELİKTE İMMÜNİZASYON, AŞILAR VE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

İlknur Merve TÜRKYILMAZ BUĞAN¹

GİRİŞ

Gebelik öncesi dönemde aşılamanın tamamlanması ideal iken, gebelik süresince aşıların yapılması, eksik aşıların tamamlanması gereken durumlar, aşıların yararları, riskleri ve aşı yaptırmamanın oluşturabileceği riskler hakkında hastalar bilgilendirilmelidir.

Gebelik döneminde gebenin aşılansması hem gebenin hem de fetüsü belirli enfeksiyonların morbiditesinden korumakta, ayrıca yenidoğan döneminde bebeğe pasif bağışıklık sağlamaktadır (1). Bu sayede anne karnında edinilen maternal antikorlar, doğum sonrasında bebeğin ilk aylarında enfeksiyonlara karşı korunmasına yardımcı olur. İdeal olan, kadınların gebelik öncesinde gereken aşılarını tamamlamış olmasıdır; ancak gebelik sırasında da endikasyon oluştuğunda aşı uygulanması gerekebilir. Son yıllarda yapılan çalışmalar, gebelikte yapılan aşılanmanın anne ve bebek için önemli faydalar sağladığını göstermiştir. Örneğin, gebelikte influenza aşısı yapılması gebenin influenza nedeniyle hastaneye yatış ve ölüm riskini azaltmakta, ayrıca antenatal influenza aşılması fetüste ölüm ve pre-term doğum riskini de düşürmektedir. Benzer şekilde, gebelikte yapılan aşılar sayesinde annede oluşan antikorların plasenta yoluyla bebeğe geçmesi, yenidoğanın ilk aylarında korunmasına katkı sağlar (2). Bu nedenle maternal immünizasyon, modern obstetrik bakımın önemli bir parçası olarak değerlendirilmektedir.

Gebelik sırasında annenin bağışıklık sisteminde meydana gelen değişiklikler de aşılanmanın önemini artırmaktadır. Fizyolojik olarak gebelik, annede hücresel immünitenin kısmen baskılandığı, Th1/Th2 bağışıklık dengesinde Th2 yönü-

¹ Uzm. Dr., Kartal Dr. Lütfi Kırdar Şehir Hastanesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği, drmervebugan@gmail.com, ORCID iD: 0000-0003-1642-8266

KAYNAKLAR

1. Englund JA. The influence of maternal immunization on infant immune responses. *J Comp Pathol.* 2007;137 Suppl 1:S16–9. doi:10.1016/j.jcpa.2007.04.006
2. Buchy P, Alvarez AMR, Bentsi-Enchill AD, et al. Vaccinating pregnant women against influenza needs to be a priority for all countries: An expert commentary. *Int J Infect Dis.* 2020;92:1–12.
3. American College of Obstetricians and Gynecologists. Maternal immunization. ACOG Committee Opinion No. 741 [Internet]. Washington (DC): ACOG; 2018 [cited 2025 Mar 20]. Available from: <https://www.acog.org/clinical/clinical-guidance/committee-opinion/articles/2018/06/maternal-immunization>
4. Arora M, Lakshmi R. Vaccines - safety in pregnancy. *Best Pract Res Clin Obstet Gynaecol.* 2021;76:23–40. doi:10.1016/j.bpobgyn.2021.02.002
5. Chu HY, Englund JA. Maternal immunization. *Clin Infect Dis.* 2014;59(4):560–8. doi:10.1093/cid/ciu327
6. Abu Raya B, Edwards KM, Scheifele DW, et al. Pertussis and influenza immunisation during pregnancy: a landscape review. *Lancet Infect Dis.* 2017;17(7):e209–22.
7. American College of Obstetricians and Gynecologists. Update on immunization and pregnancy: tetanus, diphtheria, and pertussis vaccination. Committee Opinion No. 718. *Obstet Gynecol.* 2017;130:e153–7.
8. Centers for Disease Control and Prevention. Flu vaccination coverage among pregnant women—United States, 2015–16 flu season. Atlanta (GA): CDC; 2016.
9. Hawkins SS. Current Evidence to Guide Practice, Policy, and Research: COVID-19 Vaccination During Pregnancy. *J Obstet Gynecol Neonatal Nurs.* 2023;52(2):159–67. doi:10.1016/j.jogn.2023.01.001
10. Ciapponi A, Berrueta M, Argento FJ, et al. Safety and effectiveness of COVID-19 vaccines during pregnancy: A living systematic review and meta-analysis. *Drug Saf.* 2024;47:991.
11. Brinkley E, Mack CD, Albert L, et al. COVID-19 vaccinations in pregnancy: comparative evaluation of acute side effects and self-reported impact on quality of life between pregnant and nonpregnant women in the United States. *Am J Perinatol.* 2022;39:1750.
12. Mullins E, Hudak ML, Banerjee J, et al. Pregnancy and neonatal outcomes of COVID-19: co-reporting of common outcomes from PAN-COVID and AAP-SONPM registries. *Ultrasound Obstet Gynecol.* 2021;57:573.
13. T.C. Sağlık Bakanlığı. COVID-19 Solunum Sistemi Hastalıklarının Yaygın Olduğu Dönemde Sağlık Kuruluşlarında Gebe Takibi [Internet]. Ankara: T.C. Sağlık Bakanlığı; 2021 [cited 2025 Mar 20]. Available from: <https://covid19.saglik.gov.tr/Eklenti/41676/0/covid-19solunumsistemihastaliklarininyayginoldugudonemdesaglikkuruluslarindagebetakibipdf.pdf>
14. Fleming-Dutra KE, Jones JM, Roper LE, et al. Use of the Pfizer Respiratory Syncytial Virus vaccine during pregnancy for the prevention of RSV-associated lower respiratory tract disease in infants: ACIP recommendations. *MMWR Morb Mortal Wkly Rep.* 2023;72(41):1115–22. doi:10.15585/mmwr.mm7241e1
15. Joseph NT, Kuller JA, Louis JM, et al. Society for Maternal-Fetal Medicine Statement: Clinical considerations for the prevention of RSV disease in infants. *Am J Obstet Gynecol.* 2024;230(2):B41–9. doi:10.1016/j.ajog.2023.10.046
16. American College of Obstetricians and Gynecologists. ACOG Practice Bulletin No. 86: Viral hepatitis in pregnancy. *Obstet Gynecol.* 2007;110(4):941–56. doi:10.1097/01.AOG.0000263930.28382.2a
17. T.C. Sağlık Bakanlığı. Gebe Bilgilendirme Programı Genelgesi [Internet]. Ankara: Sağlık Bakanlığı; 2008 [cited 2025 Mar 20]. Available from: <https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/1117/0/gbpgenelge2008pdf.pdf>
18. Groom HC, Smith N, Irving SA, et al. Uptake and safety of hepatitis A vaccination during pregnancy: a Vaccine Safety Datalink study. *Vaccine.* 2019;37(44):6648–55. doi:10.1016/j.vaccine.2019.09.043

19. Kobayashi M, Farrar JL, Gierke R, et al. Use of 15-valent and 20-valent pneumococcal conjugate vaccines among U.S. adults: ACIP updated recommendations. *MMWR Morb Mortal Wkly Rep.* 2022;71(4):109–17. doi:10.15585/mmwr.mm7104a1
20. Mbaeyi SA, Bozio CH, Duffy J, et al. Meningococcal vaccination: ACIP recommendations, United States, 2020. *MMWR Recomm Rep.* 2020;69(9):1–41. doi:10.15585/mmwr.rr6909a1
21. Ornoy A, Ben Ishai P. Congenital anomalies after oral poliovirus vaccination during pregnancy. *Lancet.* 1993;341(8853):1162. doi:10.1016/0140-6736(93)93189-8
22. Ornoy A, Arnon J, Feingold M, et al. Spontaneous abortions following oral poliovirus vaccination in first trimester. *Lancet.* 1990;335(8692):800. doi:10.1016/0140-6736(90)90923-s
23. T.C. Sağlık Bakanlığı. Yetişkin Aşılama [Internet]. Ankara: T.C. Sağlık Bakanlığı; [cited 2025 Mar 20]. Available from: <https://asi.saglik.gov.tr/asi/asi-kimlere-yapilir/liste/30-yeti%C5%9Fkin-a%C5%9F%C4%B1lama.html>
24. Bouthry E, Queinnec C, Vauzelle C, et al. Congenital rubella syndrome following rubella vaccination during pregnancy. *Pediatrics.* 2023;152(3):e2022057627. doi:10.1542/peds.2022-057627
25. McLean HQ, Fiebelkorn AP, Temte JL, et al. Prevention of measles, rubella, congenital rubella syndrome, and mumps: ACIP summary recommendations. *MMWR Recomm Rep.* 2013;62(RR-04):1–34.
26. Wilson E, Goss MA, Marin M, et al. Varicella vaccine exposure during pregnancy: data from 10 years of the pregnancy registry. *J Infect Dis.* 2008;197 Suppl 2:S178–84. doi:10.1086/522136
27. Marin M, Güris D, Chaves SS, et al. Prevention of varicella: ACIP recommendations. *MMWR Recomm Rep.* 2007;56(RR-4):1–40.
28. Petrosky E, Bocchini JA Jr, Hariri S, et al. Use of 9-valent human papillomavirus (HPV) vaccine: updated ACIP recommendations. *MMWR Morb Mortal Wkly Rep.* 2015;64(11):300–4.
29. Advisory Council for the Elimination of Tuberculosis, Advisory Committee on Immunization Practices. The role of BCG vaccine in the prevention and control of tuberculosis in the United States. *MMWR Recomm Rep.* 1996;45(RR-4):1–18.